

SZKOLNY SYSTEM BEZPIECZEŃSTWA

- Szkolny System Interwencji.
- Procedury Postępowania W Sytuacjach Zagrożenia Dzieci i Młodzieży Przystępczością i Demoralizacją.
- Procedury postępowania w przypadku naruszania przez ucznia zasad współżycia społecznego oraz popełnienia czynu zabronionego.

Spis treści:

1. Procedury postępowania w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży przystępczością i demoralizacją.
2. Postępowanie, gdy uczeń na terenie szkoły narusza zasady współżycia społecznego, popełnia czyny zabronione.
3. Ogólne procedury w przypadku nagannych zachowań niezgodnych z regulaminem szkoły.
4. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia o wagary.
5. Procedura organizacji dyskotek szkolnych.
6. Postępowanie w przypadku, gdy na terenie szkoły znajduje się uczeń używający wyrobów tytoniowych.
7. Postępowanie w przypadku podejrzenia, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków.
8. Postępowanie w przypadku znalezienia na terenie szkoły substancji przypominającej wyglądem narkotyk.
9. Postępowanie w przypadku podejrzenia, że uczeń posiada przy sobie substancje przypominającą narkotyk.
10. Postępowanie w przypadku przejawów demoralizacji ucznia.
11. Postępowanie w przypadku popełnienia przez ucznia czynu karalnego lub przystępstwa.
12. Postępowanie wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego.
13. Postępowanie Dyrektora Szkoły, w przypadku, gdy Policja dokonuje zatrzymania nieletniego sprawcy czynu karalnego przebywającego na zajęciach w szkole.
14. Postępowanie w przypadku zachowań agresywnych Ucznia wobec Nauczyciela lub innego Pracownika Szkoły.
15. Postępowanie w przypadku stwierdzenia dewastacji mienia społecznego (szkolnego).
16. Procedura powiadamiania o zakłócaniu toku lekcji.
17. Procedura postępowania z Uczniem sprawiającym Trudności Wychowawcze.
18. Procedura postępowania w przypadku Agresywnego Zachowania Ucznia.
19. Procedura postępowania w sytuacjach Zagrożenia Poczucia Bezpieczeństwa.

20. Procedura postępowania w przypadku zaistnienia wypadku ucznia w czasie zajęć edukacyjnych.
21. Postępowanie w przypadku znalezienia na terenie szkoły niebezpiecznych materiałów (broni, materiałów wybuchowych).
22. Postępowanie w przypadku uzyskania informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego.
23. Postępowanie w przypadku otrzymania podejrzanej paczki lub koperty.

SZKOLNY SYSTEM INTERWENCJI

1. Założenia:

- ✓ Działanie w ramach prawa (prawo zewnętrzne i wewnętrzne szkoły).
- ✓ Angażowanie osób kompetentnych.
- ✓ Wykonywanie przez wszystkich swoich obowiązków.
- ✓ Przestrzeganie ustalonej kolejności i form działania.
- ✓ Niezakłócanie przebiegu realizacji zadań szkoły.

2. Cele Systemu Interwencji:

- ✓ Bezpieczeństwo osób związanych ze szkołą.
- ✓ Pomoc w wychodzeniu z sytuacji kryzysowej.
- ✓ Zapobieganie zdarzeniom krytycznym.

3. Zadania Systemu Interwencji:

- ✓ Eliminacja, lub zmniejszenie poziomu zagrożenia bezpieczeństwa.
- ✓ Umożliwienie uczniom, nauczycielom, pracownikom szkoły wykonywania ich obowiązków.

4. Zadania Szczegółowe:

- ✓ Wyeliminowanie wagarów
- ✓ Poprawa jakości kontaktów rówieśniczych w zakresie kultury słowa.
- ✓ Wyeliminowanie bójek, jako metod rozwiązywania konfliktów.
- ✓ Zapobieganie nałogom – a w szczególności paleniu papierosów i spożywaniu napojów alkoholowych.
- ✓ Poprawa poziomu pracy własnej ucznia (przygotowanie się do lekcji, odrabianie prac domowych).
- ✓ Eliminacja ewentualnych przypadków zażywania narkotyków.
- ✓ Ograniczenie przebywania na terenie szkoły osób niepożądanych i nieuprawnionych.
- ✓ Wyeliminowanie ewentualnego rozprowadzania narkotyków na terenie szkoły.
- ✓ Eliminacja niebezpiecznych zachowań uczniów (bieganie po korytarzach szkolnych).
- ✓ Poprawa klimatu szkoły.
- ✓ Zwiększenie poziomu zaangażowania Rodziców w życie szkoły.
- ✓ Poprawa frekwencji na wywiadówkach z Rodzicami.
- ✓ Poprawa wymiany informacji (rzetelność i szybkość) między szkołą a rodzicami.

5. Podmioty Systemu:

- ✓ Zidentyfikowane grupy zagrożenia
- ✓ Uczeń
- ✓ Rodzic
- ✓ Nauczyciel
- ✓ Rada Pedagogiczna
- ✓ Dyrektor Szkoły
- ✓ Zespół kierowniczy szkoły
- ✓ Zespół Administracji i obsługi szkoły
- ✓ Rada Rodziców
- ✓ Samorząd Uczniowski
- ✓ Pedagog szkolny
- ✓ Pedagog specjalny
- ✓ Psycholog szkolny
- ✓ Pielęgniarka szkolna

6. Narzędzia Systemu:

- ✓ Obserwacje
- ✓ Monitoringi
- ✓ Rozmowy
- ✓ Umowy
- ✓ Kontrakty
- ✓ Debaty
- ✓ Komunikaty
- ✓ Uchwały
- ✓ Zarządzenia
- ✓ Nadawanie uprawnień
- ✓ Przekazywanie spraw instytucjom zewnętrznym.

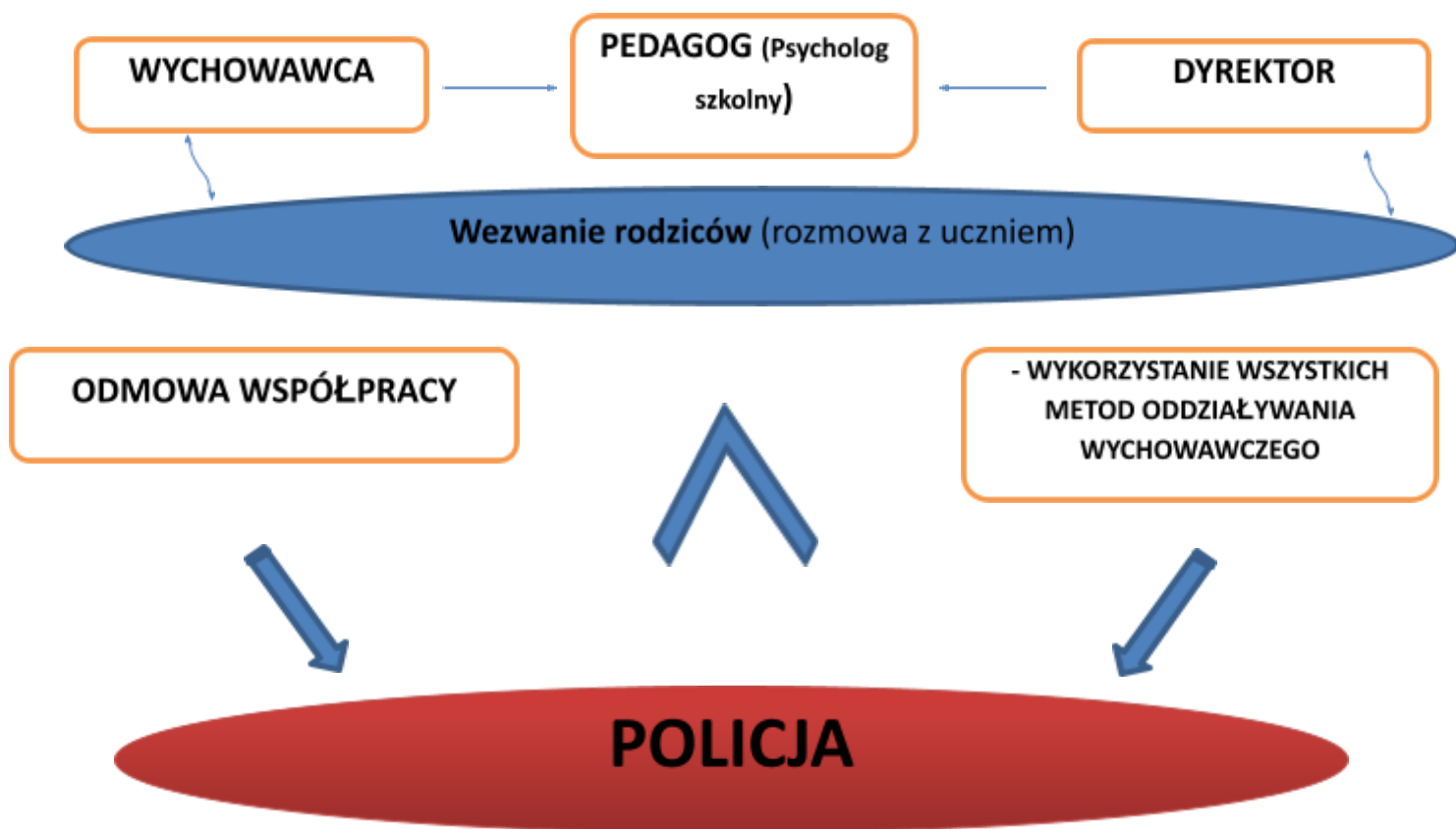
Procedury postępowania w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży przestępczością i demoralizacją.

W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który ukończył 18 lat, używa substancji psychoaktywnych, przejawia zachowania świadczące o demoralizacji (narusza zasady współżycia społecznego, popełnił czyn zabroniony, systematycznie uchyla się od obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, bierze udział w działalności grup przestępczych) nauczyciel powinien podjąć następujące działania.

**Procedury postępowania w sytuacji
zagrożeń dzieci i młodzieży**

W zakresie demoralizacji:

Przekazanie uzyskanej informacji o zaistniałym fakcie

Postępowanie, gdy uczeń na terenie szkoły narusza zasady współżycia społecznego oraz popełnia czyny zabronione.

1. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły (rodzic) przekazuje uzyskaną informację wychowawcy ucznia.
2. Wychowawca informuje pedagoga i dyrekcję szkoły.
3. Wychowawca wzywa rodziców/prawnych opiekunów ucznia i przekazuje uzyskaną informację, przeprowadza rozmowę z rodzicami i w ich obecności z uczniem.
W przypadku potwierdzenia informacji wychowawca zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, a jego rodziców/prawnych opiekunów do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.
4. Jeżeli rodzice/opiekunowie odmawiają współpracy lub oddziaływania wychowawcze szkoły nie przynoszą oczekiwanych rezultatów, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji nieletniego, szkoła pisemnie powiadamia sąd rodzinny lub Policję.

Podstawa prawna:

1. Dz. U. nr 10 z 2002r. Rozporządzenie MENiS w sprawie ramowych statutów placówek oświatowych z dnia 31 stycznia 2002r. § 2 ust. 1 pkt.1
2. Dz. U. nr 26 z 2003r. Rozporządzenie MENiS w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem z dnia 31. Stycznia 2003r.

Ogólne procedury w przypadku nagannych zachowań niezgodnych z regulaminem szkoły:

1. Ustne upomnienie nauczyciela lub wychowawcy klasy.
2. Upomnienie nauczyciela lub wychowawcy klasy wobec klasy lub szkoły, wpis do dziennika.
3. Upomnienie Dyrektora Szkoły.
4. Nagana Dyrektora Szkoły udzielona publicznie wobec uczniów z powiadomieniem Rodziców.
5. Zawieszenie prawa do udziału w zajęciach pozalekcyjnych i imprezach szkolnych.
6. Zawieszenie prawa do reprezentowania Szkoły na zewnątrz.
7. Spotkanie Zespołu Wychowawczego z uczniem i jego Rodzicami.
8. Obniżenie oceny z zachowania.
9. W uzasadnionych przypadkach rażącego łamania postanowień Statutu Szkoły Dyrektor Szkoły może wystąpić z wnioskiem do Kuratorium Oświaty o przeniesienie Ucznia do innej Szkoły.

Uczeń ma prawo odwołać się od kary w ciągu 7 dni od daty ukarania poprzez:

- Ustną prośbę do Nauczyciela lub Wychowawcy Klasy,
- Ustną lub pisemną prośbę do Dyrektora Szkoły,
- Zwrócenie się do samorządu klasowego, szkolnego lub rady pedagogicznej o poręczenie.

Odwołanie w formie pisemnej przekazane zostaje do Dyrektora Szkoły przez Wychowawcę Klasy.

Procedura postępowania w przypadku podejrzenia o wagary:

1. Powiadomienie Rodziców o powtarzających się nieobecnościach Ucznia.
2. Wezwanie Rodziców ucznia w celu ustalenia przyczyn opuszczania zajęć szkolnych przez dziecko.
3. Poinformowanie, że za obowiązek szkolny swojego dziecka odpowiadają Rodzice.
4. Rozmowy motywująco – wychowawcze z Uczniem.
5. Jeżeli postępowanie w sprawie opuszczenia lekcji szkolnych na płaszczyźnie:
SZKOŁA – RODZIC – UCZEŃ okaże się nieskuteczne sprawa zostaje skierowana do:
 - o Organu Prowadzącego i Nadzorującego (Urząd Gminy)
 - o Policji
 - o Sądu

Procedura organizacji dyskotek szkolnych

Dyskoteka jest imprezą szkolną wynikająca ze zgłoszenia Dyrektorowi Szkoły przez Samorząd Uczniowski chęci organizacji dyskotek.

1. Uczestniczą w niej tylko Uczniowie danej Szkoły.
2. Jest organizowana na terenie szkoły dla Uczniów całej Szkoły lub poziomu klas.
3. Za organizację odpowiada wyznaczony Nauczyciel lub grupa Nauczycieli.
4. Dyskoteka odbywa się w wyznaczonym czasie. Bezpieczny powrót Ucznia do domu zapewniają Rodzice.
5. Opiekun Samorządu opracowuje harmonogram dyżurów podczas dyskoteki.
6. W dyżurach podczas organizowanych dyskotek w szkole biorą udział wszyscy Nauczyciele i wyznaczeni przez Dyrektora pracownicy obsługi.
7. Monitorowane SA wszystkie newralgiczne punkty Szkoły (toalety, korytarze, wnęki, szatnie, itp.)
8. Na dyskotecę obowiązuje zmiana obuwia. Obowiązuje obuwie szkolne. Brak zmienionych butów powoduje zakaz wstępu na dyskotekę.
9. Przedmioty wartościowe wnoszone są na własną odpowiedzialność.
10. W czasie dyskoteki zakazane są niebezpieczne zabawy oraz zachowania zagrażające zdrowiu uczestników imprezy (m.in. wchodzenie na stoły, krzesła lub inne elementy wyposażenia).
11. W czasie dyskoteki uczniowie zachowują się zgodnie z przyjętymi normami społecznymi (brak agresji, wulgaryzmów).
12. Uczeń biorący udział w dyskotecę nie może opuszczać budynku w trakcie jej trwania. Wyjście z budynku szkoły jest równoznaczne z rezygnacją z dyskoteki i udaniem się do domu.
13. W przypadku stwierdzenia zachowań ryzykownych u ucznia bądź grupy uczniów uruchamiana jest właściwa procedura postępowania.
14. Uczeń łamiący regulamin otrzymuje zakaz uczestnictwa w kolejnych dyskotekach oraz stosowane są wobec niego zapisy szkolnego systemu kar i nagród.
15. W przypadku wtargnięcia osób trzecich na teren szkoły podczas dyskoteki zawiadamiana jest niezwłocznie policja.
16. W razie wystąpienia zachowań zagrażających bezpieczeństwu uczniów Dyrektor ma prawo przerwać dyskotekę.
17. Uczniowie którzy zostali ukarani przez Wychowawcę zakazem uczestnictwa w dyskotecę lub naganą Dyrektora Szkoły nie mogą brać udziału w szkolnych dyskotekach.
18. W przypadku ciągłej niesubordynacji uczniów podczas dyskotek lub zaistnienia czynu zagrażającego bezpieczeństwu w szkole Dyrektor może podjąć decyzje o zawieszeniu

organizacji dyskotek i zabaw szkolnych na czas określony, rok szkolny lub do odwołania.

Postępowanie w przypadku, gdy na terenie szkoły znajduje się uczeń używający wyrobów tytoniowych.

1. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły zobowiązany jest powiadomić o tym fakcie Wychowawcę Klasy.
2. Wychowawca Klasy lub Pedagog Szkolny przeprowadza rozmowę z Uczniem i stosuje karę regulaminową w porozumieniu z Dyrektorem Szkoły.
3. Wychowawca Klasy lub Pedagog Szkolny przeprowadzają rozmowę z Rodzicami.
4. Uczeń, Rodzice i Wychowawca lub Pedagog szkolny podpisują kontrakt.
5. Wychowawca monitoruje respektowanie postanowień kontraktu.
6. W przypadku braku poprawy i dalszej demoralizacji Dyrektor Szkoły informuje sąd do spraw nieletnich.

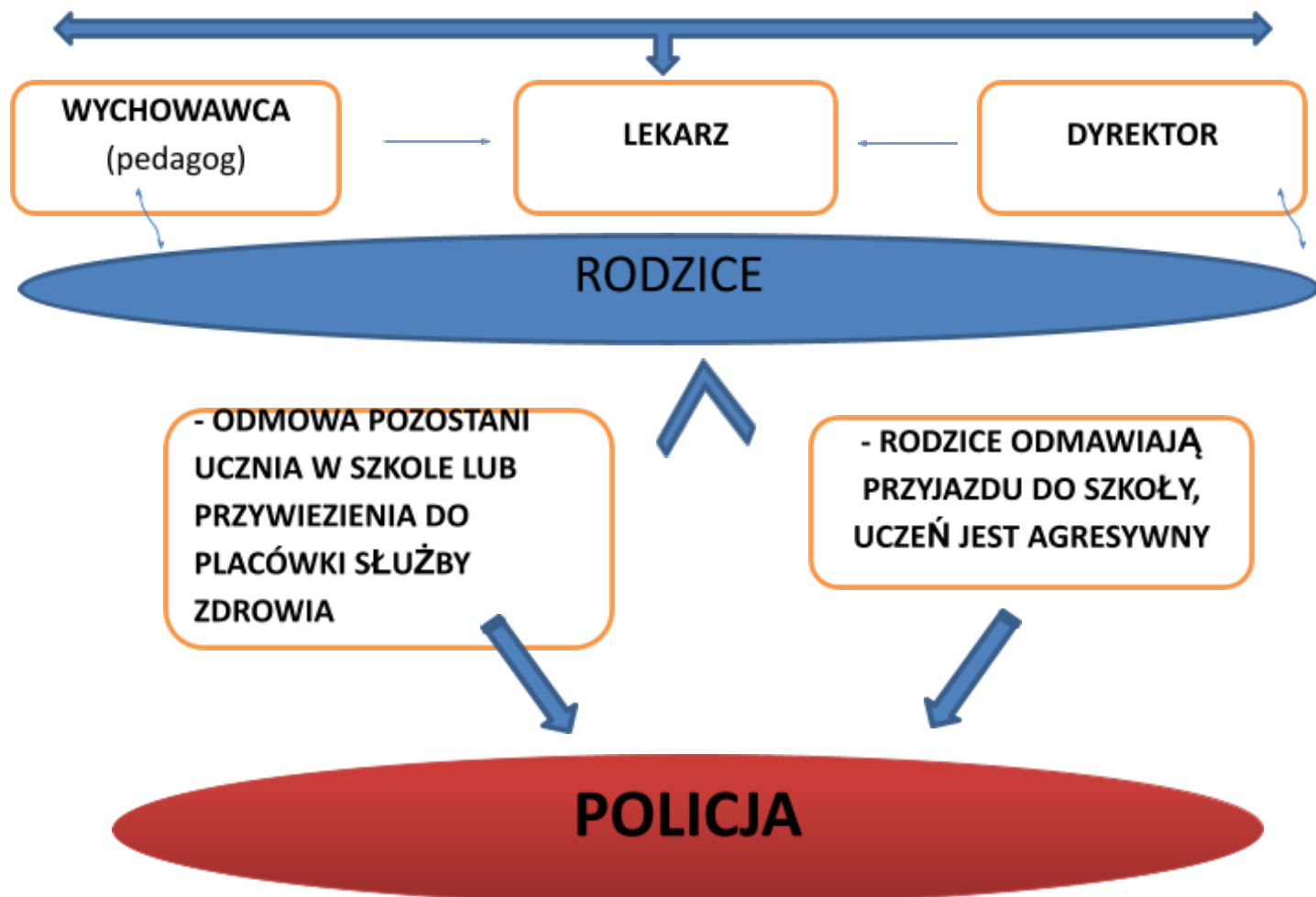
**Postępowanie w przypadku podejrzenia, że na terenie szkoły znajduje się uczeń
będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków.**

Nauczyciel lub inny pracownik szkoły zobowiązany jest powiadomić o swoich podejrzeniach Wychowawcę Klasy.

1. Odizolować Ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawiać go samego; stworzyć warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
2. Wezwać pomoc medyczną w celu stwierdzenia stanu nietrzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
3. Zawiadomić o tym fakcie Dyrektora szkoły oraz Rodziców, których zobowiązuje się do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy Rodzice odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu Ucznia w szkole czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia albo przekazaniu go funkcjonariuszom policji decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia Ucznia i w porozumieniu z Dyrektorem Szkoły.
4. Dyrektor Szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy Rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu odmawiają przyścia do szkoły, a jest on agresywny bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób. W przypadku twierdzenia stanu nietrzeźwości policja może przywieźć ucznia do izby wytrzeźwień albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się Rodziców oraz Sąd Rodzinny, jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.
5. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których Uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu albo narkotyków na terenie Szkoły, Dyrektor Szkoły ma obowiązek powiadomić o tym Policję lub Sąd Rodzinny.

Uczeń pod wpływem alkoholu lub narkotyk

Osoba interweniująca zawiadamia:

**Postępowanie w przypadku znalezienia na terenie szkoły substancji przypominającej
wyglądem narkotyk.**

1. Nauczyciel z zachowaniem środków ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji i próbuje (o ile jest to możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo należy znaleziona substancja.
2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu Dyrektora Szkoły i wzywa Policję.
3. Po przyjeździe Policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

Postępowanie w przypadku podejrzenia, że uczeń posiada przy sobie substancje przypominającą narkotyki.

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu podejrzaną substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ew. innych przedmiotów budzących podejrzenie, co do ich związku z poszukiwaną substancją.

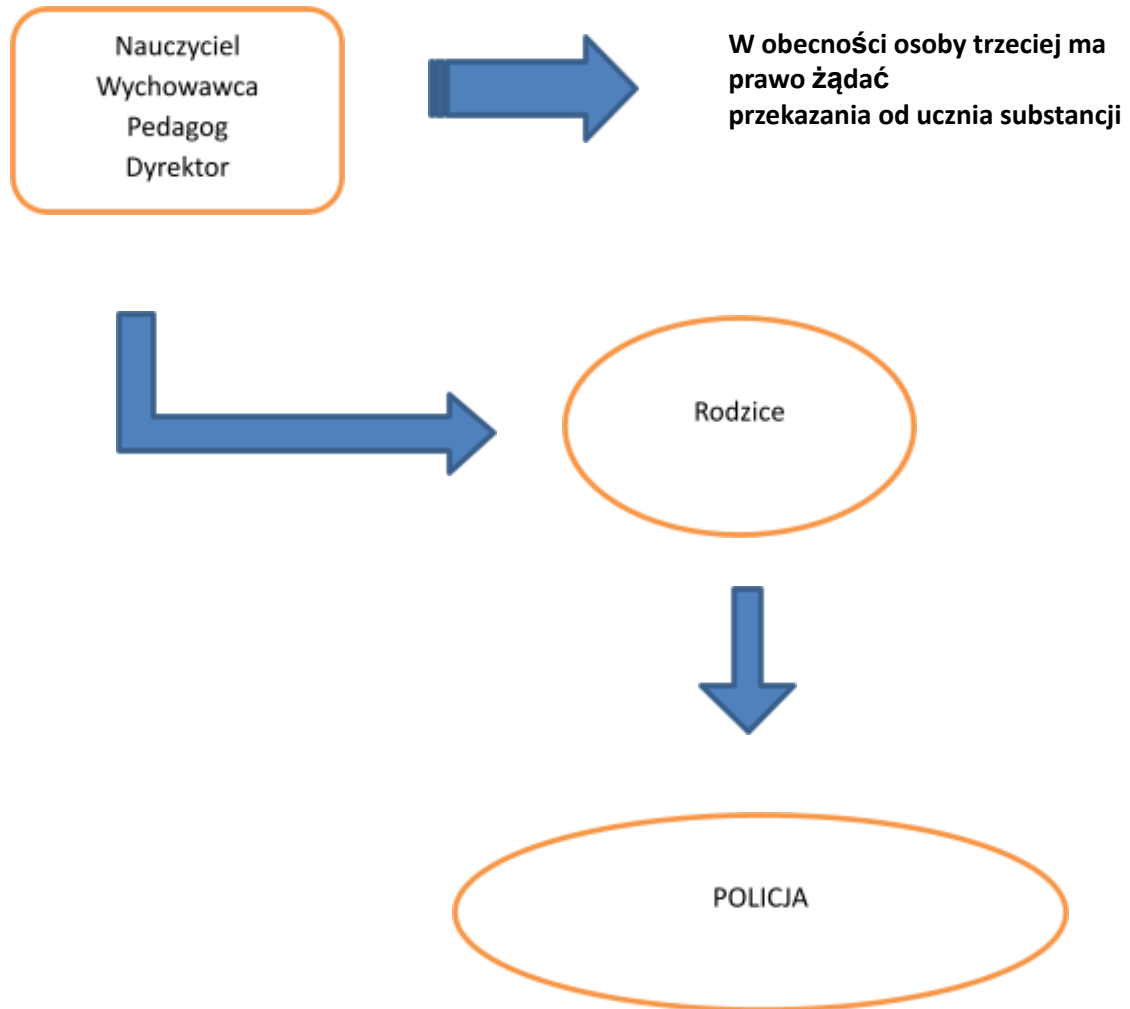
Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki Ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla Policji.

2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia Dyrektora Szkoły oraz Rodziców Ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
3. W przypadku, gdy Uczeń , mimo wezwania , odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, Dyrektor Szkoły wzywa Policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do Ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
4. Jeżeli Uczeń wyda substancje dobrowolnie, nauczyciel po odpowiednim zabezpieczeniu zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją Policji. Podejmuje próby ustalenia, w jaki sposób i od kogo Uczeń nabył substancje. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

Zgodnie z przepisami o przeciwdziałaniu narkomanii w Polsce karalne jest:

- posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych,
- wprowadzanie do obrotu środków odurzających,
- udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia,
- wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających.

Posiadanie substancji przypominającej narkotyki

Postępowanie w przypadku przejawów demoralizacji ucznia.

W przypadku uzyskania informacji, że Uczeń, który nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia w stan odurzenia, uprawia nierząd bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji, Nauczyciel powinien podjąć poniższe kroki:

1. Przekazać informację Wychowawcy Klasy.
2. Wychowawca informuje o tym fakcie Pedagogą Szkolnego i Dyrektora Szkoły.
3. Wychowawca lub Pedagog wzywa do Szkoły Rodziców Ucznia i :
 - przekazuje im uzyskaną informację,
 - Przeprowadza rozmowę z Rodzicami oraz z Uczniem, w ich obecności,
 - w przypadku potwierdzenia informacji zobowiązuje Ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, Rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem,
 - w toku interwencji profilaktycznej może zaproponować Rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
4. Jeżeli Rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do Szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, Dyrektor Szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Sąd Rodzinny lub Policję.
5. Podobnie w sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z Rodzicami, ostrzeżenie Ucznia, spotkania z Pedagogiem itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, Dyrektor Szkoły powiadamia Sąd Rodzinny lub Policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

Postępowanie w przypadku popełnienia przez ucznia czynu karalnego lub przestępstwa.

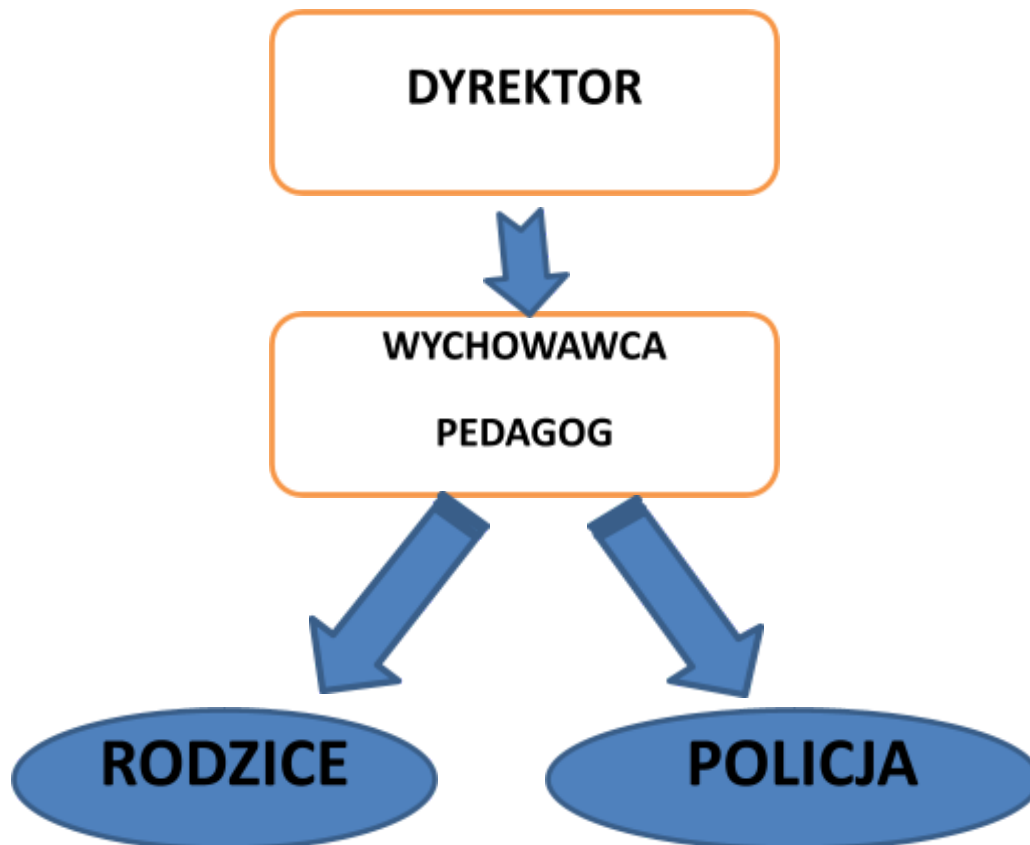
W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat, należy zawiadomić Policję lub Sąd Rodzinny.

1. Niezwłoczne powiadomienie Dyrektora Szkoły.
2. Ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
3. Przekazanie sprawcy (o ile jest znany i przebywa na terenie Szkoły) Dyrektorowi Szkoły lub Pedagogowi Szkolnemu pod opiekę.
4. Powiadomienie Rodziców Ucznia – sprawcy.
5. Niezwłoczne powiadomienie Policji, w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała itp.) lub sprawca nie jest Uczniem Szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana.
6. Zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazania ich Policji (np. sprawca rozboju na terenie Szkoły używa noża i uciekając, porzuca go, lub jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży).

POSTĘPOWANIE WOBEC SPRAWCY

WOBEC CZYNU KARALNEGO

Powiadomić:

Postępowanie wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego.

1. Udzielenie pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnienie jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza, w przypadku, gdy ofiara doznała obrażeń.
2. Niezwłoczne powiadomienie Dyrektora szkoły.
3. Powiadomienie rodziców Ucznia (podać zwięzły opis zdarzenia, aktualny stan fizyczny i psychiczny ofiary, działania, jakie zostały podjęte w celu wyjaśnienia zajścia oraz zapewnienia poszkodowanemu bezpieczeństwa). Rodzice muszą osobiście odebrać dziecko ze Szkoły.
4. Niezwłoczne wezwanie Policji, w przypadku, gdy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

Postępowanie Dyrektora Szkoły w przypadku, gdy Policja dokonuje zatrzymania nieletniego sprawcy czynu karalnego przebywającego na zajęciach w szkole.

1. Funkcjonariusz Policji Przedstawia Dyrektorowi powód przybycia i okazuje legitymację służbową.
2. Dyrektor zapisuje dane osobowe i numer legitymacji służbowej policjanta celem sporządzenia własnej dokumentacji.
3. Policjant informuje Dyrektora szkoły o przyczynie zatrzymania Ucznia.
4. Pedagog Szkolny sprowadza nieletniego do gabinetu Dyrektora, gdzie Policjant informuje wymienionego o przyczynach przybycia i czynnościach, jakie zostaną wykonane w związku z sprawą, np. przesłuchanie, okazanie.
5. Policja informuje Rodziców nieletniego o wykonywanych czynnościach i zobowiązuje ich do przybycia do Szkoły, komendy lub komisariatu Policji celem uczestniczenia w czynnościach.
6. Dyrektor Szkoły informuje telefonicznie Rodziców o podjętych działaniach względem ich dziecka przez Policję. W przypadku braku kontaktu telefonicznego sporządza pisemną informację i przesyła do miejsca ich zamieszkania.
7. Jeżeli Rodzice nie mogą uczestniczyć w przesłuchaniach nieletniego, Dyrektor Szkoły wyznacza Nauczyciela/ Pedagogę Szkolnego do uczestnictwa w czynnościach, które są przeprowadzane w Szkole lub w jednostce Policji.

Postępowanie w przypadku zachowań agresywnych ucznia wobec nauczyciela lub innego pracownika szkoły.

1. W przypadku, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że Uczeń naruszył godność Nauczyciela lub innego Pracownika Szkoły, Nauczyciel lub pracownik niepedagogiczny Szkoły, który powziął takie podejrzenie, ma obowiązek zgłoszenia powyższego faktu do Dyrektora Szkoły, a w przypadku jego nieobecności do Pedagoga szkolnego lub Wychowawcy Klasowego.
2. W obecności pracowników wymienionych w pkt 1 procedury Uczeń odbywa z nimi rozmowę wstępną.
3. Jeżeli Uczeń nie działał pod wpływem środków odurzających, procedura przebiega następująco jeżeli zdarzenie ma miejsce po raz pierwszy w przypadku tego Ucznia i dotyczy:
 - Wychowawca niezwłocznie powiadamia telefonicznie Rodziców Ucznia o zaistniałej sytuacji,
 - Uczeń otrzymuje naganę Dyrektora Szkoły za rażące naruszenie regulaminu Szkoły i Statutu,
 - Rodzice/Prawni Opiekunowie i Uczeń podpisują ze szkoła kontrakt indywidualny, zawierający dalsze zasady współpracy stron,
 - Jeżeli uczeń ma Kuratora Sądowego, zostaje on także poinformowany o zaistniałych okolicznościach.
4. Jeżeli zdarzenie ma miejsce po raz kolejny w przypadku tego Ucznia:
 - Wychowawca niezwłocznie powiadamia telefonicznie Rodziców Ucznia o zaistniałej sytuacji,
 - Uczeń otrzymuje naganę Dyrektora Szkoły na piśmie za rażące naruszenie regulaminu szkoły i statutu,
 - Uczeń otrzymuje naganną ocenę z zachowania,
 - Rodzice /Prawni Opiekunowie i Uczeń podpisują ze szkołą kontrakt indywidualny, zawierający dalsze zasady współpracy stron,
 - Sporządzona zostaje notatka służbowa z czynności Szkoły, podpisana także przez Rodziców/ Prawnych Opiekunów Ucznia,
 - Szkoła kieruje pismo do Sądu Rodzinnego z prośbą o zbadanie sprawy i podjęcie dalszego postępowania,
 - Jeżeli uczeń ma Kuratora Sadowego, on także zostaje poinformowany o zaistniałych okolicznościach.
5. Jeżeli zdarzenie powtarza się, Szkoła występuje do Sądu Rodzinnego o zaostrenie Środków, do skierowania do ośrodka włącznie, a do kuratora oświaty kieruje wniosek o przeniesienie Ucznia do innej Szkoły zgodnie z obowiązującymi przepisami.
6. Uczniowi i Jego Rodzicom przysługuje prawo odwołania od wymierzonej kary w ciągu 14 dni od jej zaistnienia.
7. Odwołanie składać należy do Dyrektora Szkoły w formie pisemnej w Sekretariacie Szkoły. Dokument taki zostaje wpisany do dziennika pism przychodzących i jest mu

nadany numer. Dyrektor szkoły rozpatruje odwołanie w ciągu 14 dni i powiadamia o tym Rodziców.

Postępowanie w przypadku stwierdzenia dewastacji mienia społecznego (szkolnego).

Nauczyciel lub inny Pracownik Szkoły, który uzyska informacje o dewastacji lub stwierdzi dewastację mienia przez Ucznia:

1. Ustala okoliczności zdarzenia na podstawie rozmowy z osobą informującą o zaistniałym fakcie oraz oglądu sytuacji w miejscu zaistnienia szkody.
2. Informuje o fakcie Dyrektora Szkoły.
3. Podejmuje próbę ustalenia sprawcy oraz oszacowania wartości szkody; w uzasadnionych przypadkach dyrektor powiadamia Policję.
4. W przypadku nie budzącego wątpliwości ustalenia sprawcy szkody wychowawca lub Dyrektor Szkoły wzywa do Szkoły jego Rodziców/Opiekunów Prawnych.

Procedura powiadamiania o zakłócaniu toku lekcji.

Poprzez zakłócanie toku lekcji rozumieć należy wszystkie działania Uczniów uniemożliwiające normalną realizację jednostki dydaktycznej lub wychowawczej.

Zakłócenie toku lekcji może być także wynikiem zagrożenia powstałego w sali bądź poza nią, niezwiązanego bezpośrednio z zachowaniem i działaniami uczniów przebywających w sali.

1. Jeżeli zachowanie pojedynczego lub kilku Uczniów nie pozwala na normalną realizację zajęć, wysyła on przewodniczącego samorządu klasowego z informacją do Pedagoga Szkolnego, a w przypadku jego nieobecności w miejscu urzędowania, do sekretariatu Szkoły. Sekretariat niezwłocznie informuje Dyрекcję Szkoły o zaistniałej sytuacji.
2. Nauczyciel prowadzący zajęcia może również skorzystać w tej sytuacji z pomocy pracownika niepedagogicznego, który jest zobowiązany takiej pomocy udzielić.
3. Pedagog szkolny zobowiązany jest do udania się w miejsce wskazane przez Nauczyciela i ustalenia sprawców zakłócenia, a w razie konieczności wyprowadzenia sprawców do innego pomieszczenia w tym do pokoju Pedagoga lub gabinetu Dyrektora.
4. Pedagog szkolny przeprowadza z Uczniem (uczniami) rozmowę dyscyplinującą i ustala konsekwencje zachowania, w zależności od popełnionego czynu.
5. Jeżeli czyn Ucznia był poważnym naruszeniem szkolnych zasad, wychowawca na wniosek Pedagoga powiadamia Rodziców Ucznia o jego zachowaniu.
6. Jeżeli Uczeń rażąco złamał zasady, Pedagog powiadamia Dyrektora Szkoły i wzywa Rodziców do natychmiastowego przybycia do Szkoły.
7. Jeżeli przyczyną zakłócenia toku zajęć były czyny określone w innych procedurach, procedury te stosuje się odpowiednio.

Podczas wypełniania niniejszej procedury nie należy zakłócać toku lekcji innym Nauczycielom (np. Wychowawcom, których Uczniowie dopuścili się wykroczenia).

Procedura postępowania z Uczniem sprawiającym Trudności Wychowawcze.

1. Nauczyciel Wychowawca ma obowiązek przeprowadzenia diagnozy sytuacji szkolnej i rodzinnej uczniów na początku roku szkolnego.
2. Nauczyciel podejmuje działania wychowawcze zmierzające do eliminacji trudności i rozwiązania problemów szkolnych ucznia.
3. Nauczyciel informuje Rodzica o istniejących trudnościach i zapoznaje go ze swoim planem działań, jednocześnie zobowiązuje Rodzica do rzetelnej współpracy.
4. Nauczyciel opracowuje plan naprawczy w celu przezwyciężenia trudności Ucznia wraz z pisemnym zobowiązaniem dla Rodzica.
5. Dyrektor we współpracy z Wychowawcą Klasy przeprowadza diagnozę problemów wychowawczych i emocjonalnych Ucznia.
6. Wychowawca występuje do Rodzica zgłaszając potrzebę przeprowadzenia badań w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, rzetelnie informując Rodzica o znaczeniu opinii w dalszej edukacji Ucznia.
7. W przypadku braku zgody rodzica na przeprowadzenie badań w poradni, a dotyczącego Ucznia zagrażającego bezpieczeństwu innych, Nauczyciel postępuje zgodnie z procedurą dotyczącą postępowania z uczniem agresywnym.
8. Na najbliższym posiedzeniu Rady Pedagogicznej Nauczyciel szczegółowo zapoznaje członków Rady o zaistniałym problemie i przedstawia podjęte działania.

Procedura postępowania w przypadku Agresywnego Zachowania Ucznia.

1. Nauczyciel przeprowadza rozmowę z uczniem, uświadamiając mu nieodpowiednie zachowanie.
2. Wychowawca informuje Rodziców Ucznia o jego agresywnym zachowaniu, zwracając uwagę na przeprowadzenie przez Rodziców rozmowy z dzieckiem na temat przestrzegania praw człowieka, budowania pozytywnych relacji międzyludzkich.
3. Zwraca się z prośbą o zgłoszenie się Rodzica (prawnego opiekuna) do Szkoły: przeprowadza rozmowę z Rodzicem (prawnym opiekunem), pogłębiając wiedzę na temat ucznia, jego rozwoju intelektualnego, społecznego, emocjonalnego.
4. W przypadku utrzymywania się nieprawidłowych relacji Ucznia z rówieśnikami (pobicia, zaczepianie itp.), wychowawca w porozumieniu z Rodzicami dziecka kieruje je na badania psychologiczne, w celu otrzymania dalszych wskazówek dot. prowadzenia Ucznia.
5. W sytuacji, kiedy Uczeń w dalszym ciągu stwarza zagrożenie dla innych Uczniów, Dyrektor Szkoły w porozumieniu z Wychowawcą Ucznia kieruje wniosek do Sądu Rejonowego, Wydział Rodzinny i Nieletnich o zastosowaniu Środka wychowawczego zapobiegającego demoralizacji Ucznia.

Procedura postępowania w sytuacjach zagrożenia poczucia bezpieczeństwa.

Nauczyciel bądź pracownik szkoły, który jest świadkiem agresywnego zachowania Uczniów (bójka, pobicie) jest zobowiązany do:

1. Natychmiastowej słownej i stanowczej reakcji na zaistniałą sytuację, tzn.:
 - o Rozdzielić uczniów i odizolować sprawcę od ofiary,
 - o Zgłosić fakt do Wychowawcy Klasy, a w przypadku jego nieobecności w szkole do Dyrektora,
 - o Zaprowadzić Ucznia do Pielęgniarki Szkolnej a w przypadku jej nieobecności udzielić poszkodowanemu Uczniowi pierwszej pomocy, jeżeli takiej wymaga.
2. Wychowawca przeprowadza rozmowę O CHARAKTERZE OSTRZEGAWCZYM z Uczniem bądź Uczniami biorącymi udział w zdarzeniu agresywnym celem ustalenia przyczyn – konfrontacji zdarzenia.
3. Wychowawca natychmiast wzywa do szkoły Rodziców Uczniów (zarówno sprawcy jak i ofiary zdarzenia),
4. Uczeń , który dopuścił się zachowania agresywnego otrzymuje uwagę do dziennika bądź też naganę Wychowawcy Klasy.
5. Z rozmowy z Uczniem i Rodzicem Pedagog szkolny sporządza notatkę, którą podpisuje zarówno Uczeń, jak i Rodzic.
6. W przypadku poważnego naruszenia nietykalności osobistej Dyrektor Szkoły zgłasza sprawę agresji fizycznej, wzywa Policję celem wyciągnięcia konsekwencji prawnych wobec agresora.

Procedura postępowania w przypadku zaistnienia wypadku ucznia w czasie zajęć edukacyjnych.

1. W czasie zajęć edukacyjnych pełna odpowiedzialność za życie i zdrowie Ucznia ponosi **NAUCZYCIEL PROWADZĄCY ZAJĘCIA** bez względu na to, czy są one zajęciami planowanymi, czy też nauczyciel zastępuje nieobecnego w tym czasie innego prowadzącego dane zajęcia.
2. Przed rozpoczęciem zajęć prowadzący ma obowiązek sprawdzić, czy sprzęt sportowy, urządzenia techniczne, pomoce naukowe oraz inne narzędzia wykorzystywane w czasie zajęć, a także pomieszczenie lekcyjne nie stwarza zagrożenia bezpieczeństwa dla Ucznia. Jeżeli stan techniczny budzi zastrzeżenia Nauczyciel lub inna osoba prowadząca zajęcia nie ma prawa z nich korzystać w pracy z Uczniem. O zaistniałym zagrożeniu prowadzący natychmiast powiadamia Dyrektora Szkoły lub jego zastępcę, a w razie ich nieobecności osobę zastępującą.

Postępowanie w sytuacji zaistnienia wypadku lekkiego, nie wymagającego interwencji lekarza (*powierzchniowe zranienia, otarcia naskórka, stłuczenia, itp.*)

1. Po stwierdzeniu zdarzenia należy Ucznia odprowadzić do gabinetu Pielęgniarki Szkolnej celem udzielenia pierwszej pomocy. Ucznia, który uległ wypadkowi o charakterze lekkim odprowadzić może inny Uczeń lub Pracownik obsługi szkolnej. (np. p. sprzątaczką).
2. W razie nieobecności pielęgniarki – Ucznia należy odprowadzić do sekretariatu Szkoły, gdzie pomocy udziela osoba mająca przeszkolenie w tym zakresie.
3. O zdarzeniu i jego przyczynach Nauczyciel informuje Dyrektora Szkoły lub Sekretarza Szkoły.
4. Jeżeli przyczyną zdarzenia była wadliwość lub niesprawność użytych narzędzi Nauczyciel natychmiast wycofuje je z użytkowania.
5. Osoba udzielająca pierwszej pomocy ma obowiązek upewnić się, czy Uczeń nie jest chory na hemofilię lub cukrzycę, bądź inną chorobę mogącą w połączeniu z urazem stanowić niebezpieczeństwo dla zdrowia lub życia.
6. Zdarzenia powyższe nie wymagają wpisu do rejestru wypadków oraz spisania protokołu powypadkowego.

Postępowanie w sytuacji zaistnienia wypadku wymagającego interwencji lekarza:

1. Po stwierdzeniu, że wypadek, któremu uległ Uczeń wymaga specjalistycznej pomocy należy doprowadzić go do gabinetu Pielęgniarki Szkolnej lub wezwać ją na miejsce zdarzenia.
2. W razie nieobecności Pielęgniarki Szkolnej należy natychmiast wezwać pogotowie ratunkowe oraz powiadomić o zdarzeniu Dyrektora Szkoły, Sekretarza Szkoły lub Pedagogę Szkolnego.

3. Do czasu przybycia Pielęgniarki lub pogotowia ratunkowego osoby przeszkolone czynności ratujące zdrowie i Życie Ucznia.
4. Dyrektor Szkoły lub jego zastępca powiadomienia o wypadku Rodziców Ucznia oraz inspektora BHP.
5. Celem ustalenia okoliczności wypadku powołana komisja bada przyczyny jego powstania.
6. Z prac komisji spisywany jest protokół, który powinien zawierać wnioski mające zapobiec powstaniu podobnych zdarzeń, protokół sporządza inspektor BHP.
7. Wypadek jest wpisywany do rejestru, a wnioski komisji są omawiane na posiedzeniu Rady Pedagogicznej.

**Postępowanie w przypadku znalezienia na terenie szkoły niebezpiecznych materiałów
(broni, materiałów wybuchowych).**

1. Należy zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom – w przypadku zagrożenia przeprowadzić ewakuację osób i mienia.
2. Uniemożliwić dostęp osób postronnych do przedmiotów.
3. Wezwać Policję.
4. Poinformować siły policyjne o rozkładzie pomieszczeń w obiekcie i o ich wyposażeniu oraz umieszczeniu tego wyposażenia.
5. Pod żadnym pozorem nie dotykać i nie przemieszczać podejrzanych niebezpiecznych przedmiotów lub ładunków.
6. Zachować spokój i opanowanie, nie dopuścić do paniki.

Postępowanie w przypadku uzyskania informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego.

(WSKAZÓWKI DO PROWADZENIA ROZMÓW ZE ZGŁASZAJĄCYM O PODŁOŻENIU BOMBY).

1. Zachować spokój i nie odkładać słuchawki.
2. Natychmiast powiadomić Dyrektora Szkoły.
3. Podczas rozmowy starać się uzyskać od zgłaszającego jak najwięcej informacji.
4. Tak prowadzić rozmowę, aby stworzyć możliwość zidentyfikowania sprawcy, chociaż w przybliżeniu.
5. Należy ocenić czas przyjęcia ostrzeżenia, płęć dzwoniącego, akcent, stan – pod wpływem alkoholu lub środków odurzających, tło rozmowy, itp.
6. Należy dążyć do uzyskania odpowiedzi na następujące pytania:
 - o Czy Pan/Pani podłożyła bombę?
 - o Kiedy bomba wybuchnie?
 - o Gdzie jest w tej chwili bomba?
 - o Jak bomba wygląda?
 - o Jakiego typu jest bomba?
 - o Co spowoduje wybuch?
 - o W którym miejscu bomba jest umieszczona?
 - o Dlaczego Pan/Pani podłożyła bombę?
 - o Skąd Pan/Pani telefonuje?
 - o Gdzie Pan/pani się w tej chwili znajduje?
 - o Jak się Pan/ Pani nazywa?
7. Nie należy rozpowszechniać samowolnie informacji o otrzymanym zgłoszeniu o podłożeniu bomby; może to spowodować panikę wśród personelu lub osób postronnych, co utrudni działania Policji oraz ewentualną ewakuację.
8. Osoba przyjmująca zgłoszenie staje się świadkiem zdarzenia i będzie na tę okoliczność przesłuchiwana przez Policję.

Postępowanie w przypadku otrzymania podejrzonej paczki lub koperty.

1. Nie wolno opróżniać zawartości wszelkich podejrzanych przesyłek, nie przenosić paczki lub koperty.
2. Nie wolno wdychać oparów, dotykać sprawdzać smaku, przypatrywać się z bliska.
3. Należy umieścić ją w jednym, a następnie drugim plastikowym worku, szczelnie je zamykając (zawiązać, zakleić taśmą).
4. Powiadomić Policję lub Straż Pożarną.
5. Cechy charakterystyczne dla niebezpiecznych przesyłek:
 - o twarda koperta,
 - o otwory w kopercie,
 - o nierównomierne rozłożenie wagi,
 - o wewnętrzna koperta,
 - o wystające druty lub folia,
 - o zapach,
 - o podejrzone opakowanie,
 - o tłuste plamy, zaolejenia, przebarwienia,
 - o emitowane dźwięki,
 - o odręczny lub nieczytelny adres,
 - o nieprofesjonalnie napisany adres,
 - o zastrzeżenia (poufne, do rąk własnych itp.)
 - o zawyżona opłata,
 - o błędy ortograficzne,
 - o brak adresu nadawcy (brak jakichkolwiek znaków, kto może być nadawcą).

Zasady przeglądu i aktualizacji standardów:

Oprócz wielu dokumentów ściśle określonych w ustawie o systemie oświaty oraz w poszczególnych rozporządzeniach w szkole dyrektor stosuje i opracowuje wiele regulaminów i procedur. Tego typu dokumenty wymagają stałej analizy i aktualizacji.

Ich korekty dyrektor powinien dokonywać, gdy zmieniają się przepisy oraz z powodu zmian organizacyjnych, specyfiki środowiska, którego dotyczą. Dyrektor wyznacza zespół pedagogów do przeglądu procedur.

Dokument jest tak długo obowiązujący, jak długo jest istotny i aktualny.

Do prowadzenia jego szczegółowej analizy przesłanką do aktualizacji, może być:

- zmiana aktualnych przepisów prawnych
- ocena przydatności procedury

Aktualizacja procedur oraz standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem powinna odbyć się przynajmniej raz w roku, w terminie nieprzekraczalnym **30 września**.

WYBÓR AKTÓW PRAWNYCH DOTYCZĄCYCH BEZPIECZEŃSTWA UCZNIÓW W PRZEDSZKOLU, SZKOLE I PLACÓWCE OŚWIATOWEJ:

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach z dnia 31 grudnia 2002 r. (Dz. U. z 2003 Nr 6, poz. 69 z późn. zm.). Ostatnia zmiana: Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lipca 2011 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach – D. U. Nr 161, poz. 968)
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 sierpnia 2009 r. w sprawie przygotowania nauczycieli do prowadzenia zajęć edukacyjnych w zakresie udzielania pierwszej pomocy (Dz. U. z 2009 r. Nr 139, poz. 1132)
- Ustawie o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982 r. (tekst jednolity - Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109; z późn. zm.).
- Ustawa Kodeks Postępowania Cywilnego z dnia 17 listopada 1964 r. (Dz. U. z dnia 1 grudnia 1964 r., Nr 43 poz. 296). Ostatnia zmiana: Ustawa z dnia 16 września 2011 roku o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw. Tekst jednolity obowiązuje od 3 maja 2012.
- Ustawie o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z dnia 9 listopada 1995 r. (tekst jednolity - Dz. U. z 1996 r. Nr 10, poz. 55; z późn. zm.) Ostatnia nowelizacja z dnia 8 kwietnia 2010 r. - o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2010 r. Nr 81, poz. 529).
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późniejszymi zmianami - ostania zmiana: Ustawa z 16 lipca 2009 r. o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Dz. U. z 2009 r. Nr 144, poz. 1175),
- Ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 179, poz. 1485; z późniejszymi zmianami). Ostatnia zmiana: Ustawa z dnia 8 października 2010 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. 2010 r. Nr 213, poz.1396) - data wejścia w życie i obowiązywania – 27 listopada 2010 r
- Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 89, poz. 590 z późniejszymi zmianami). Ostatnia zmiana: Ustawa z dnia 17 lipca 2009 r. o zmianie ustawy o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. 2009 r. Nr 131, poz.1076)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. z 2003 r. Nr 26, poz. 226)
- Kodeks Karny (Dz. U. z dnia 2 sierpnia 1997 r., Nr 88, poz. 553 z późn. zm.)

- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego. (Dz. U. z 1997 r., Nr 89, poz. 555, z późniejszymi zmianami).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późniejszymi zmianami). Ostatnia zmiana: Ustawa z dnia 10 czerwca 2010 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2010 r. Nr 125, poz.842) – data wejścia w życie i obowiązywania – 1 sierpnia 2010 r
- Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. z 2011 nr 139, poz. 814). Data wejścia w życie i obowiązywania – 30 kwietnia 2012r.
- Zarządzenie Komendanta Głównego Policji Nr 1619 z dnia 3 listopada 2010 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich oraz działań podejmowanych na rzecz małoletnich (Dz. Urzędowy KGP z dnia 12 listopada 2012 r., Nr 11)

Pozostałe podstawy prawne stosowanych procedur:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich /Dz. U. z 1982r. Nr 35 poz. 229 z p. zm. – tekst jednolity Dz. Z 2002 r. Nr 11 poz. 109 z / oraz przepisy wykonawcze w związku z ustawą /.
2. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi / Dz. U. Nr 35, poz. 230 z p. zm./.
3. Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii / Dz. U. z 2003r. Nr 24, poz. 198/.
4. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji / Dz. U. Nr 30 poz. 179 z późn. zm./.
5. Zarządzenie Nr 590 Komendanta Głównego Policji z dnia 24 października 2003 r. w sprawie form i metod działań Policji w zakresie przeciwdziałania i zwalczania demoralizacji i przestępczości nieletnich.
6. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty /Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 z późn. zm./.
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem /Dz. U. Nr 26, poz. 226/.
8. Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. / Dz. U. z 2020r. poz. 1280 ze zm./.
9. Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym / Dz. U. z 2020r. poz. 1309/.
10. Obwieszczenie MEN z dnia 9 lipca 2020r. w sprawie zasad organizacji udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej / Dz. U. z 2020r. poz. 1280/.

11. Rozporządzenie MEN z dnia 22 lipca 2022r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych szkołach i placówkach / Dz. U. z 2022r. poz. 1610/.